

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=3137274&CID=31228756> : לינק לקובץ :

תוכנית : *טוד יום*

תאריך : *21/03/2010*

שעה : *09:00:00*

רשת : *רשת ב'*

כותרת: פרופ' רמי בנבנישתי - אונ" בר אילן , מכון חרוב - ערכו סקר במכון בנושא

יואב: בוקר טוב לכם, סדר יום, רשת ב' של כל ישראל, שעה שניה. פגיעה בילדים נתפסת כעבירה קשה, דוקא אנשים משכילים רוצים להקל ראש בענין, ולא רואים את הדברים האלה בחומרה. 11% מהאוכלוסיה הבוגרת, לא יודעים לאן לפנות אם הם יראו התעללות בילד. כך עולה מסקר של מכון חרוב באוני" תל אביב. פגיעה בילדים מקבלת חשיפה גדולה בדרך כלל כשמדובר בהתעללות חמורה, שמגיעה לכותרות כלי התקשורת. הציבור מתברר מבין מה ההתעללות בילדים, רואה אותה הרבה פעמים, מתייחס אפילו להתעללות מילולית כהתעללות, כאל מעשה חמור. מבין, רואה ושותק. כך עולה מסקר שערך פרופ' רמי בנבנישתי, מכון חרוב, באוני" בר אילן. בוקר טוב לך פרופ' בנבנישתי. פרופ' בנבנישתי: בוקר טוב, רק כדי שנהיה ברורים, מכון חרוב לא קשור לבר אילן, אני עובד גם בבר אילן וגם במכון חרוב, מכון

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

חרוב הוא מכון עצמאי, שנועד לסייע במניעת פגיעה בילדים. יואב: והסקר הזה נערך על ידי מכון חרוב, ובוא ספר לנו קודם כל את מי הקיף הסקר.

פרופ" בנבניסתי: אנחנו ניסינו להגיע למידגם מייצג של כלל האוכלוסיה הבוגרת בארץ, מגיל 18 והלאה. יהודים ערבים וחרדים באופן מיוחד, כדי לאפשר השוואות ביניהם, הוא נערך על ידי פרופ" הלל שמיט, עמיתי ממכון חרוב ומאוני" ירושלים ועל ידי ונעזרנו באיסוף נתונים באוני" תל אביב שאינה קשורה לסיפור.

יואב: כן, תגיד לי איך מגדירים בעצם התעללות. פרופ" בנבניסתי: זאת שאלה מצויינת, משום שההגדרה הזאת היא הגדרה חברתית שמשתנה ממקום למקום ולעיתים על ידי קבוצות אוכלוסיה שונות. אנחנו למשל נתנו מקרים, סיפורים ושאלנו האם זאת התעללות, ומצאנו הבדלים ניכרים בהתייחסות. למשל מה היית אומר על ילד שנגע בחומרים רעילים בבית, ואמא שלו צרבה אותו בסיגריה כדי למנוע שהוא יפגע בעצמו בפעם הבאה. רוב הציבור חושב שמדובר פה בפגיעה קשה מאד והתעללות. אבל לא כולם. מה היית אומר על אב שמכה את הילד שלו בחגורה, כדי שהוא לא יתחצף. רוב האנשים יגידו שזו התעללות, אבל לא כולם. יש הבדלים בנושא הזה ולכן היה חשוב מאד לזהות את ההגדרות השונות בציבור למהי התעללות.

יואב: עכשיו בוא נאמר שישבתי ברחוב וראיתי מעשה שנראה בעיני

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לפחות לא מוסרי, התעללות אפילו מוסרית של אב בבנו. יש איזשהיא דרך, יש לי בכלל לגיטימציה לגשת לאותו אב ולדבר איתו?

בשביל להגן על אותו ילד, מה...

פרופ" בנבנישתי: זאת סוגיה בהחלט מאד לא פשוטה. באופן עקרוני כל אחד מאיתנו מחוייב על פי החוק לדווח על מעשי התעללות בילדים וחסרי ישע אחרים, ואפילו לא רק על משהו שהוא בטוח בו אלא גם על חשד שהוא חשד סביר. במציאות כמובן שכולנו מקיימים שיקול דעת ואנחנו לא הולכים ועוצרים אב שבא סוטר..כועס מאד על ילדו, ואפילו במקרים מסויימים נוגע בו בצורה מאד לא עדינה. אבל כן, יש לך לגיטימציה מלאה להעיר, להיות ליד, להיות נוכח, להביע אי הסכמה עם התנהגות שהיא התנהגות פוגעת. אנחנו יש מקומות שאנחנו צריכים לעבור את הקו הזה של האי נעימות, ושל ההתעלמות, או לשמור על הזכויות של המשפחה ולבוא ולומר עד כאן, זה אסור. זה לא בסדר. יואב: תגיד, יכול להיות שחלק מהתוצאות, שתיכף נדבר עליהם, מושפעות בכלל מעצם ההסתכלות על כל העניין הזה, זה עניין שהציבור רואה בו בעיה במדינה או שחושבים שזאת לא בעיה. פרופ" בנבנישתי: האמת היא ששיעור לא קטן מהציבור, כמעט מחציתו, רואה בזה בעיה חמורה או חמורה מאד. זה לא שיעור קטן. אבל כמובן שכשמסתכלים על זה מול בעיות אחרות למשל,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שהוא רואה בבעיה של פגיעה של ילדים ובני נוער באחרים. כמו שתית אלכוהול או אלימות, בעיה אפילו יותר גדולה מאשר הפגיעה בילדים עצמם. אבל אני בהחלט חושב שיש מודעות בציבור, היא כמובן עולה ויורדת בהתאם למקרים הקשים שעולים ואני חושב שאחת המטרות שלנו זה לשמור את זה במודעות גם כשאין אירועים כל כך קשים, כי רוב רובם של האירועים אינם קשים, אבל ההשפעה שלהם ארוכת הטווח, היא בהחלט קשה על הילדים ועל המשפחות.

יואב: אחד הדברים שאותי באופן אישי הפתיעו, זה שרק 11% מהמבוגרים, גם אם הם יתקלו בהתעללות, יודעים לאן לפנות. פרופ" בנבנישתי: אני מבין, אני חושב ששמעתי את זה בפתח שלך, לפי דעתי כדאי לתקן את הטעות הזאת, אני מתנצל אם ניסוח, משהו שכתבנו לא היה ברור, האמת היא קצת אחרת, רק רבע מהציבור אומר שהוא לא יודע לאן לפנות. אני חושב שזה מספר גבוה, רבע מהציבור, אבל זה בודאי לא רוב רובו של הציבור. מה שכן מצאנו, שבעוד ש-20% מהציבור ראה ופגש אירוע שהיה בטוח שהיה מדובר בפגיעה רק 50% מהם דיווחו. 50% אי דיווח זה מספר גבוה שאומר שיש לנו עוד הרבה עבודה לעשות, כדי לקדם את אותם מצבים שבהם מישהו מזהה ומאתר וזה ודאי הציבור הוא יעיל בזה הרבה יותר מאשר משטרה ואנשי רווחה. הם צריכים לדווח.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

יואב: כן, אז בוא נצרף לשיחה הזאת, את פקידת הסעד הראשית במשרד הרווחה, חנה סלוצקי, בוקר טוב לך.

חנה: בוקר טוב.

יואב: את שומעת את הדברים האלה, אתם מקבלים דיווחים? אתם מרגישים שאתם מעורים ומעורבים, או שאתם מגלים לפעמים שלא הייתם בכלל בסוד העניין, קרו דברים מתחת לאפכם?

חנה: כן, תרשה לי לפני כן לומר, חשוב מאוד מה שמכון חרוב עשה. כי אני חושבת שחשוב לנו לדעת ולבדוק כל פעם מה הציבור בישראל יודע על חובת הדיווח, ומה אנחנו צריכים לתקן ולשפר. ויותר מזה חשוב שאתם בתקשורת מעלים ומתייחסים לנושא כי אני מסכימה עם פרופ" בנבנישתי, רק מקרים קיצוניים עולים על סדר היום, ולא מדברים על כך באופן סדיר. ולכן גם התוצאה מצביעה על כך שהציבור חושב שההתעללות זה רק אותם מקרים קיצוניים שמגיעים לידיעת הציבור. אין ספק שלחובת הדיווח וכל מה שנאמר פה חשיבות מאוד מאוד גבוהה, כאשר אנחנו בודקים מ-1989, מחקיקת החוק ועד היום, אנחנו בהחלט רואים במשך כל השנים עליה של הדיווח. עליה...

יואב: אתם רואים גם עליה באלימות או רק עליה בדיווח?

חנה: תראה, אנחנו יודעים שהחברה בישראל היא בהחלט חברה שגם הנושא של האלימות נמצא בעליה. אבל בהחלט בחובת הדיווח, אנחנו רואים היום שבתי חולים, וכל מרפאות מדווחות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

היום יותר מאשר בעבר. אנשי מקצוע שמטפלים, מדווחים יותר. אני מסכימה שהסקר הזה נעשה יותר לציבור באופן כללי, ואני חושבת שיש לנו, אני מסכימה שיש לנו עוד הרבה מאד, לכל הגורמים במדינה, מה לעשות, כדי להגביר את חובת הדיווח. יואב: את יכולה לתת לנו מושגים כלליים? בכמה מקרים מדובר בשנה?

חנה: תראה, אנחנו בשנים האחרונות, מקבלים בין 40 אלף דיווחים בשנה לבין 35 אלף דיווחים. יואב: זה המון.

חנה: זה הרבה מאד. עכשיו אנחנו חייבים לזכור שכל דיווח כזה הוא לא בהכרח דיווח על פגיעה ממשית, אלא גם מדובר בחשד. וחשוב שהציבור ידע שהם לא חייבים לדווח רק על מקרים שהם באמת ראו והם עדים, אלא מספיק שיש חשד סביר... יואב: ובכמה מקרים החלטתם שמדובר בפגיעה אמיתית, בהתעללות אמיתית בילדים?

חנה: עכשיו ההערכה הגסה אומרת שכ-20% מתוך המקרים המדווחים, לא מדובר על פגיעה בכלל, אלא מדובר על מצבי מצוקה ששירותי הרווחה צריכים להיכנס, ועל המקרים האחרים מדובר על מקרים שנעים לאורך הציר של פגיעות חמורות ופגיעות קלות, שבהחלט ניתן לטפל באופן מיידי וכך באמת נעשה. יואב: פרופ" בנבניסתי גם אתם התייחסתם לפגיעות חמורות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ופגיעות קלות?

חנה: כן, אנחנו ייצגנו שורה של דוגמאות של אירועים שנעו על הרצף בין דוגמאות קשות יותר וחמורות יותר, ובהחלט אנשים עושים אבחנה, בין מצבים שונים, אני עדיין מזכיר לכולנו שיש מצבים שהם לא נחשבים חמורים, אבל עבור הילדים המעורבים בהם הם בהחלט מצבים שדורשים התייחסות, ולפעמים לא צריך להגיע עד לשירותי הרווחה אלא יש מקום להתייחסות אנושית ותומכת. אני באמת רוצה לציין את העובדה, אחת העובדות המפתיעות לפי דעתי בסקר, זה שבמקביל לנטיה הציבורית לבקש אנשים יותר חמורים, היתה גם נטיה מאד רצינית לומר שצריך לעזור למשפחות שפוגעות בילדים. אני חושב שיש פה מסר מאד חשוב לחברה בישראל, שאנחנו לא יכולים לפעול רק דרך ענישה, אלא גם דרך תמיכה ועזרה, כי חלק גדול מהמשפחות האלה שפוגעות זה חלק מדפוס שלם של עוני, קושי, מצבי לחץ, ולנו כחברה וכשכנים, כחברים, יש מקום מאד חשוב, עוד הרבה לפני שזה מגיע לפגיעה חמורה.

יואב: פרופ" רמי בנבנישתי, אני מודה לך שהיית איתנו, תודה רבה לך...

חנה סלוצקי: אני כן הייתי רוצה רק להוסיף עוד משפט אחד לגבי הנושא. אני שמחתי לראות בסקר שאנשים מדברים על הטיפול ועל החינוך של ההורים, ואני חושבת שלמשרד הרווחה

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

היום, יש להציע להורים גם להורים אלימים, פוגעים, וגם לאנשים שפוגעים מינית, יש להציע שירותים, ואני חושבת שצריך לעזור לאנשים להגיע לשירותי הרווחה, כדי לקבל את הטיפול שמגיע להם.

יואב: אוקיי, חנה סלוצקי, זה בדיוק העניין, בואי תגידי לנו, תני לנו מספר טלפון ארצי, כדי שכל המאזינים ידעו שאליו אפשר להתקשר.

חנה: ישנם מספר דרכים, א"י יש למשרד הרווחה קו אחד שהוא 118, זהו קו שאפשר להתקשר אליו חינם, ואנשים יושבים מעבר לקו מקבלים את הפניה ומפנים לשירותי הרווחה.. יואב: מה מספר הטלפון?

חנה: 118.

יואב: 118. חנה סלוצקי תודה רבה לך.

חנה: בבקשה, תודה לכם.

יואב: אני מקווה שלקו הזה לא יתקשרו יותר מידי אנשים שלא יהיו מקרים, שלא יהיו אירועים מהסוג הזה.